

# **PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA z wiedzy o społeczeństwie** obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

Zasady oceniania z *wos-u* zostały opracowane na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 373 z późn. zm. );
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej z dnia 14 lutego 2017r. (Dz. U. z 2021r. poz. 1533 z późn. zm.)
4. Statutu Szkoły Podstawowej Nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku
5. Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

## **ZASADY OGÓLNE**

Przedmiotowe Zasady Oceniania mają na celu:

- 1) bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- 2) zaznajomienie ucznia z poziomem jego osiągnięć oraz motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 3) dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

## **CELE EDUKACYJNE / CELE KSZTAŁCENIA**

Celem działań edukacyjnych podejmowanych przez nauczycieli wiedzy o społeczeństwie jest stworzenie warunków, które umożliwią uczniom: - zdobycie wiedzy niezbędnej do rozumienia podstawowych procesów społecznych, kulturowych i politycznych zachodzących w Polsce i na świecie; - wykształcenie umiejętności, które pozwolą mu stać się świadomym, aktywnym i odpowiedzialnym członkiem społeczności lokalnej i regionalnej, członkiem wspólnoty narodowej i etnicznej, obywatelem RP; - kształtowanie wartości i postaw, które umożliwiają rozwój człowieka, stanowiących fundament polskiego dziedzictwa narodowego, budujących kapitał społeczny niezbędny do funkcjonowania współczesnego demokratycznego społeczeństwa.

## **OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE:**

### **I. Wiedza i rozumienie.**

Uczeń: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej; 2) uzasadnia znaczenie procedur demokratycznych i stosuje je w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy; 3) wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej; 4) przedstawia zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowe organy władz publicznych; 5) ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych; 6) wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym publicznego.

### **II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.**

Uczeń: 1) znajduje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego; 2) wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat wydarzeń z życia społecznego, w tym publicznego.

### III. **Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.**

Uczeń: 1) rozpoznaje własne potrzeby i potrzeby innych; 2) planuje dalszą edukację, uwzględniając swe umiejętności i zainteresowania; 3) wyjaśnia związek między godnością a prawami, które mu przysługują; 4) przedstawia własne prawa i obowiązki; 5) powiększa treść własnej tożsamości lokalnej, regionalnej, etnicznej i obywatelskiej; 6) rozpoznaje przypadki łamania praw w swoim otoczeniu; 7) argumentuje zasadność postaw obywatelskich – m.in. odpowiedzialności, troski o dobro wspólne i tolerancji; 8) rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań. IV. Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń: 1) komunikuje się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego, oraz dyskutuje i przedstawia własne argumenty w wybranych sprawach tego typu; 2) rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; 3) współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; 4) wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; 5) korzysta z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego – wskazuje, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.

### **WYMAGANIA PROGRAMOWE / KRYTERIA OCENY Z *wos-u* :**

**Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

- Posiadał wiedzę i umiejętności obejmujące pełny zakres programu nauczania wiedzy o społeczeństwie w danej klasie;
- Samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia;
- Biegłe posługuje się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych;
- Potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

**Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania wiedzy o społeczeństwie w danej klasie;
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- Samodzielnie rozwiązuje problemy ujęte programem nauczania;

**Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował zdecydowaną większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie;
- Poprawnie posługuje się pojęciami z podstaw ekonomii, prawa, polityki zagranicznej i wewnętrznej państwa, podstaw ustroju państwa, spraw międzynarodowych,
- Umie stosować zasady życia i komunikacji w społeczeństwie
- Samodzielnie wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

**Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował umiejętności i wiadomości w stopniu zadowalającym;
- Wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności.

**Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- Ma braki w opanowaniu programu, ale te braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z wiedzy o społeczeństwie w ciągu dalszej nauki;
- Rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

**Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania z wiedzy o społeczeństwie w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach nie pozwalają na dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- Nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności.

## SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

A/ sprawdziany – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczniów i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole.

B/ kartkówki - obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

Nauczyciel ma obowiązek zwrócić sprawdzone prace klasowe, sprawdziany, testy i kartkówki w terminie do dwóch tygodni roboczych. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu podczas zajęć dydaktycznych. Rodzice mogą otrzymać pisemne prace kontrolne do wglądu podczas zebrań lub innych osobistych kontaktów z nauczycielem. Prace pisemnych nie wydaje się rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii.

C/ odpowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

D/ prace domowe – dotyczą omawianych partii materiału, sprawdzane są na bieżąco, oceniane wg uznania nauczyciela.

E/ prace dodatkowe (prezentacje, projekty, prasówki, prace długoterminowe) – dotyczą omawianych partii materiału lub wykraczają poza program. Ocenie podlega: poprawność merytoryczna, samodzielność wykonania. Kryteria uzgodnione z uczniami.

F/ zaangażowanie i praca na lekcji, aktywność – oceniane jest na bieżąco i z bieżącego materiału.

G/ praca w grupie – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

H/ udział i znaczące sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

I/ wpływ na ocenę ma również postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć.

Przy ocenianiu stosuje się następujący przelicznik procentowy:

100%	-	95%	-	celująca
94%	-	85%	-	bardzo dobra
84%	-	75%	-	dobra
74%	-	50%	-	dostateczna
49%	-	30%	-	dopuszczająca
29%	-	0%	-	niedostateczna

### Dodatkowe symbole używane przy ocenie

-, „+” – zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna

6 znaków „+” – ocena celująca, 5 znaków „+” – ocena b. dobra

- „-” – brak pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji 3 znaki „-” – ocena niedostateczna

- „np.” – nieprzygotowanie do lekcji zgłoszone na początku zajęć.

### Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji

Uczeń może zgłosić brak pracy domowej lub brak obowiązkowego wyposażenia (podręcznik, zeszyt przedmiotowy) dwa razy w ciągu semestru. Nieprzygotowanie odnotowane jest wpisem do Librusa: „np” Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną lub dopuszczającą. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i lekcji powtórzeniowych. Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją.

### Zasady poprawiania ocen

Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna, uczeń może poprawić jednorazowo każdy sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena również wpisana jest do dziennika.

Jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną, to ma możliwość zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni. Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uzasadnienie: uczeń powinien pracować systematycznie. Sprawdziany zawierają materiał programowy sprawdzony podczas kartkówek, prac domowych i odpowiedzi – poprawa pracy klasowej świadczy o opanowaniu materiału z działu.

Nie ocenia się ucznia w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

### Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, lecz ustalana jest na podstawie średniej ważonej. Ocena ta uwzględnia wszystkie oceny cząstkowe za poszczególne umiejętności ucznia.

1. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- sprawdziany- **waga 3**
- kartkówki, odpowiedź ustna, projekt - **waga 2**
- prace domowe, prasówka, zaangażowanie i aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe, - **waga 1**

Średnia ważona, obliczana wg poniższego wzoru, jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

		Średnia ważona	Ocena
		$1,6 < W \leq 2,6$	dopuszczający
$W = \frac{\text{Suma iloczynów (ocena } \times \text{ waga)}}{\text{Suma wag}}$	$2,6 < W \leq 3,6$	dostateczny	
	$3,6 < W \leq 4,6$	dobry	
	$4,6 < W \leq 5,6$	bardzo dobry	
	$W > 5,6$	celujący	

2. Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ważona ocen wynikających z ocen uzyskanych w I i II semestrze – zaokrąglona do liczby całkowitej.

## **Sposoby informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i osiągnięciach**

- zapoznanie uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania w pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego,
- oceny częściowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne omawiane są w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica,
- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
- prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrań, konsultacji i indywidualnych spotkań,
- o uzyskanych przez ucznia ocenach i jego zachowaniu rodzic jest informowany poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach , w czasie konsultacji lub indywidualnych spotkań.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z wiedzy o społeczeństwie zostały opracowane przez nauczycieli zespołu humanistycznego.